

Civilutskottets yttrande 2018/19:CU1y

Riksdagens skrivelser till regeringen - åtgärder under 2018

Till konstitutionsutskottet

Konstitutionsutskottet gav den 28 mars 2019 övriga utskott tillfälle att yttra sig över regeringens skrivelse 2018/19:75 Riksdagens skrivelser till regeringen – åtgärder under 2018 och eventuella följdmotioner. Ingen motion har väckts med anledning av skrivelsen.

I yttrandet redovisar civilutskottet de kommentarer som utskottets granskning av regeringens redogörelse för skrivelser inom utskottets beredningsområde ger anledning till. Utskottet har i de flesta delar inget att invända mot regeringens redovisning. I ett fall anser utskottet dock att regeringen inte har redovisat någon åtgärd som innebär att tillkännagivandet kan anses vara slutbehandlat. Det rör ett tillkännagivande om tvångsäktenskap.

Utskottets överväganden

Regeringens skrivelse

I skrivelsen lämnar regeringen en redovisning av de åtgärder som regeringen vidtagit med anledning av de riksdagsbeslut som meddelats i riksdagens skrivelser till regeringen. Redovisningen omfattar huvudsakligen åtgärder under tiden den 1 januari–31 december 2018. Dessutom lämnar regeringen vissa uppgifter om antalet gällande författningar.

Av de riksdagsbeslut som redovisats i årets skrivelse faller sammanlagt 58 skrivelser under civilutskottets beredningsområde, varav 36 anges som slutbehandlade.

Civilutskottets granskning av regeringens redogörelse för skrivelser inom utskottets beredningsområde ger anledning till följande kommentarer från utskottet.

Riksdagens tillkännagivanden om barnåktenskap och tvångsåktenskap

Riksdagen beslutade, på civilutskottets förslag, våren 2017 om ett tillkännagivande om att regeringen snarast möjligt bör återkomma till riksdagen med lagförslag som innebär att möjligheten att i undantagsfall erkänna barnåktenskap och tvångsåktenskap begränsas ytterligare (bet. 2016/17:CU10, rskr. 2016/17:189). Riksdagen beslutade våren 2018 om ett nytt tillkännagivande om att regeringen bör återkomma till riksdagen med ett lagförslag som innebär att ett åktenskap som har ingåtts enligt utländsk lag aldrig ska erkännas i Sverige, om någon av parterna var under 18 år när någon av dem kom till Sverige (bet. 2017/18:CU8, rskr. 2017/18:192).

I proposition 2017/18:288 Förbud mot erkännande av utländska barnåktenskap föreslog regeringen skärpta regler för erkännande av utländska barnåktenskap. Genom förslagen i propositionen ansåg regeringen att riksdagens nämnda tillkännagivanden var slutbehandlade.

I civilutskottets betänkande 2018/19:CU4 angav utskottet följande uppfattning i frågan om tillkännagivandena bör anses som slutbehandlade eller inte:

När det gäller riksdagens tillkännagivanden från 2017 om barnåktenskap och tvångsåktenskap samt från 2018 om barnåktenskap delar utskottet regeringens bedömning såtillvida att tillkännagivandena i fråga om barnåktenskap är slutbehandlade genom lagförslaget i propositionen.

I skrivelse 2018/19:75 redovisar regeringen båda tillkännagivandena i deras helhet som slutbehandlade med hänvisning till ovan nämnda proposition (punkterna Ju 32 och Ju 68).

Utskottets ställningstagande

I skrivelsen anser regeringen att riksdagens tillkännagivande från 2017 om barnäktenskap och tvångsäktenskap är slutbehandlat genom de förslag som presenterades i propositionen Förbud mot erkännande av utländska barnäktenskap.

Vid sin behandling av propositionen ansåg utskottet att tillkännagivandet från 2018 om barnäktenskap var slutbehandlat genom förslagen i propositionen och att detsamma gällde tillkännagivandet från 2017, till den del det avser barnäktenskap. Enligt utskottets uppfattning kunde alltså den del av tillkännagivandet från 2017 som avser tvångsäktenskap inte anses som slutbehandlat genom förslagen eller vad som i övrigt anfördes i propositionen.

Utskottet vidhåller sin uppfattning i frågan, och regeringen har i skrivelsen inte redovisat någon annan åtgärd som innebär att tillkännagivandet från 2017 bör anses som slutbehandlat även i den del som avser tvångsäktenskap.

Mot den bakgrunden anser utskottet, till skillnad från regeringen, att tillkännagivandet inte kan anses slutbehandlat (rskr. 2016/17:189 punkt 1).

I övrigt saknas anledning för utskottet att anmärka på regeringens redovisning av vilka åtgärder som vidtagits med anledning av de riksdagsskrivelser som har beretts av utskottet.

Stockholm den 7 maj 2019

På civilutskottets vägnar

Emma Hult

Följande ledamöter har deltagit i beslutet: Emma Hult (MP), Larry Söder (KD), Johan Löfstrand (S), Mats Green (M), Elin Lundgren (S), Cecilie Tenfjord Toftby (M), Mikael Eskilander (SD), Leif Nysmed (S), Ola Johansson (C), Momodou Malcolm Jallow (V), Lars Beckman (M), Roger Hedlund (SD), Sanne Lennström (S), Joakim Järrebring (S), Angelica Lundberg (SD), David Josefsson (M) och Henrik Edin (L).